

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.



MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.



Leto XX.

V Celovcu, 25. aprila 1901.

Štev. 17.

Vabilo

k

12. letnemu občnemu zboru

katoliško-političnega in gospodarskega društva

za Slovence na Koroškem,

ki se bode vršil

v četrtek dné 9. maja 1901

v Celovcu

v dvorani kat. rokodelskih pomočnikov.

Začetek ob 2. uri popoldne.

Vspored:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika o delovanju društva v preteklem letu.
3. Zapisovanje novih udov in vplačevanje letnih doneskov.
4. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov.
5. Poročilo o deželnem zboru.
6. Razne razprave, predlogi in nasveti.

K temu shodu uljudno vabimo vse ude političnega društva in tiste slovenske rodoljube, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov vpeljani biti.

Odbor.

Brezpravni!

Brezpravni — brez vseh pravic smo koroški Slovenci! Jasno govoré postavne določbe, ki nam zagotavljajo popolno národno ravnopravnost — na papirju. Razne sodnije, zlasti tudi najvišje sodišče, je na dotične pritožbe že tolikokrat razsodilo, da ima pri naših sodnijah slovensčina iste pravice kakor nemščina! A kaj vse to! Naši uradniki se za jasno določbo državnih osnovnih zakonov, za uredbe ministerstev, za razsodbe najvišjega sodišča kratkomalo ne zmenijo in vsak uradnik dela v jezikovnem oziru prav po svoje — pravico! Da je temu res tako, evo nov dokaz:

Kakor znano, je bil tajnik kat.-pol. in gosp. društva g. J. Rozman od deželne sodnije obsojen radi kolportáže na 6 kron globe. Pri prvem zaslišanju že je imenovani zahteval, naj se ga zasliši slovenski, in sodnijski tajnik g. Kues je takrat zahtevi ugodil. Prišlo je do obravnave pred okrajnim sodiščem in obtoženec je dosledno zahteval slovensko obravnavo. A sodnik, že imenovani g. Kues, je nedosledno tokrat isto povsem postavno in upravičeno zahtevo odbil in odredil, da se obravnava vrši nemški in zapisnik piše nemški. Zatoženec je vkljub temu govoril le slovenski. Imenovani sodnik se, preziraje postavno, drži namreč načela: Vsak Slovenec, ki nemški zna, ne sme zahtevati slovenske obravnave!! No, to načelo je res „komod“ za sodnika, rekli bi: najnovejša jezikovna naredba, katerih za Koroško ne izdaja osrednja vlada, marveč jih kar od slučaja do slučaja napravljajo posamezni sodniki! O tem, koliko so vredne in postavne take „naredbe“, je sodba jasna.

Obtoženec R. se je zoper postopanje prvega sodnika pritožil na višjo sodnijo v Gradcu. Od tam pa je prišla naslednja, za naše razmere prav značilna rešitev v sledečem, sevé nemškem dopisu:

„Praes. 851
17/1.

Gospodu Jožefu Rozman-u,
v roke g. dr. Alojzija Kraut-a, odvetnika
v Celovcu.

Vsled naročila od dné 17. aprila t. l., praes. 4290—17 d/I., se Vam naznanja, da predsedništvo c. k. višjega sodišča o vaši pritožbi proti kazenskemu oddelku okrajnega sodišča v Celovcu

gledé obravnavnega jezika ni imelo ničesar ukreniti.*

C. k. predsedništvo deželnega sodišča.

Celovec, dné 19. aprila 1901.

Ullepitsch l. r.

C. k. nadsodišče v Gradcu torej po tem kratkobesednem dopisu „nima ničesar ukreniti“, četudi se naravnost kršijo jasne postavne določbe, in če se pravici naravnost bije v obraz! Opomniti sevé je treba, da je predsednik nadsodišču, grof Gleispach, znani — prijatelj Slovencev.

Lani smo pisali** o slični zadevi: „Vnovič je najvišja sodnija potrdila veljavo našega materinega jezika pred sodnijami, pa vkljub temu je pričakovati, da te veljave naši nemški nacionanci na sodnijskih sedežih ne bodo pripoznavali.“ Letos moramo z žalostjo pribiti resnico, da te veljave, kakor kaže navedeno, niti sodniki, ki so rodom Slovenci, nočejo pripoznavati! Tužna nam majka!

Dalje smo lani ravno tam pisali: „Mučno je za stranke, ako morajo v vsakem posameznem slučaju nasproti sodnikom, čuvarjem pravice, čuvati — postave. Ne zadostuje, kakor vsakdanja skušnjava kaže, če se na pritožbe dá od višjih mest zagotovilo, da se je vse potrebno ukrenilo, ampak treba je tudi poskrbeti, da bodo vzroki takim pritožbam za vsikdar ponehali.“ — Letos moramo tudi v tem konstatovati „napredek“, da namreč nadsodišče v Gradcu „nima ničesar ukreniti!“

Sevó se bodemo zopet pritožili, ker vedno še upamo, da se tudi v Avstriji še najde pravica!

Doma in na Dunaju.

Če smemo verjeti pisarenju naših liberalnih in nemško-nacijonalnih listov, Koroška ne more imeti v državnem zboru boljših zastopnikov, kakor so sedanji poslanci! Vsi so po mnenju teh pravi — odličnjaki! In če ti „odličnjaki“ pridejo med ljudstvo, se jim usta kar cedé sladkih obljub, kako bodo „reševali“ ubogega kmeta; njih pristaši kujejo svoje privržence v deveta nebesa, listi jih hvalijo nad vsako mero. Kako so pred volitvami povzdigovali Čare-ta. Ta mora na Dunaju kar čudeže delati, noben drug kakor ta bo — rešil Koroško, — tako je šla beseda po celem volilnem okraju, in bilo jih je kalinov dosti, ki so se vsedli na te limanice. Pomagal je še ves pritisk od nemčurske in vladne strani, — srečno sta prišla Oraš p. d. Oštinjak in Čare p. d. Pavkar „skoz“ in v državni zbor. Kako je zdaj s tistimi mastnimi obljubami, kako se zlasti imenovana dva koroška poslanca — in za ta dva se moramo Slovenci posebno zanimati — sučeta na cesarskem Dunaju, kako se trudita za blagor svojih volilcev? Poglejmo malo!

„Gostija“.

V kateri klub bodeta vstopila Oraš in Čare? To vprašanje je moralo koj s početka zanimati vsakogar. Doma sta imenovana vneta pristaša „bauernbunda“, obadva tudi njegova odbornika. Koroški „bauernbund“ je v najožji zvezi s kmetsko zvezo znanega „rešitelja kmetov“, barona Rokitanskega na Štajerskem. Rokitansky sam je prišel v Šmarten ob Beljaku, da je tam delal za Oraša. Prej enkrat je pri Pavkarju strastno napadal in grdil Slovence. Na Dunaju, v državnem zboru, je Rokitansky osnoval posebno kmetsko zvezo, katera šteje cele — tri člane. Pri tej zvezi, katera je po pisarenju „Bauernzeitunge“ edino prava zastopnica kmetskih teženj, sta gotovo tudi Čare in Oraš? Kaj še!

Doma vneta „bauernbunarja“, ki edino v „bauernbundu“ vidita rešitelja kmetskega stanu, dá, celo odbornika „bauernbunda“, sta Čare in Oraš na Dunaju „bauernbundu“ in njegovim težnjam pokazala — figo! Pred volitvami sta „farbala“ kmete, da kmete sme zastopati samo kmet, na Dunaju pa sta pustila na cedilu — kmetsko zvezo! Kaj h temu pravijo „bauernbunarji“, ne vemo in nam tudi ni mar. A kaj h temu pra-

* „... nichts zu verfügen befunden hat.“
** Glej „Mir“ 1900, št. 37.

vite vi, potrapani slovenski volilci, ki ste se dali od zvitih liberalnih agitatorjev speljati na led ter ste raji pustili pasti izvrstnega slovenskega kandidata ter ste pomagali — Čaretu na mehki poslanski sedež?!

Kam sta šla Čare ter Oraš? V nemško-nacijonalno stranko (klub nemške ljudske stranke). Kot nje prava in veljavna člana? Ne! Marveč samo kot brezpravna in neveljavna gostača!

Kaj pomeni gostač, ali kakor pravijo pri nas: „gostij“, „ofer“ itd. pri hiši, vé vsakdo. Brezpraven je, na uslugo mora biti gospodarju; kedar ga ta potrebuje, mu mora vsreči! Prav v tem razmerju sta torej tudi Čare in Oraš do nemško-nacijonalnega kluba. Kedar ju ta potrebuje — za glasovanje, podpisovanje interpelacij itd. — morata mu biti pokorna, drugače pa sta — gostija! Kmetje, volilci! Ali se Vam kaj dani, kako nastopata Oraš pa Čare doma, in kako klaverno vlogo igrata na Dunaju?!

Po stenografičnih zapisnikih državnega zbora smo brskali, da bi tam zasledili vsaj sled „uspešnega“ delovanja teh naših „vrlih“ poslancev, da bi tam mogli brati o njih delu in trudu za — kmetški stan. Našli smo, a nič dela in truda za našega ubogega kmeta, marveč le — marsikaj drugega!

Duhovne vaje.

Učno ministerstvo je lani odredilo, naj se na srednjih šolah vrše za dijake duhovne vaje kot priprava za velikonočno spoved! Vsak pameten človek mora tako odredbo le odobravati, zakaj kar so misijoni za ljudstvo, ravno to so duhovne vaje za mladeniče. A liberalcem, nacionalcem itd. so duhovne vaje takoj smrdle. V Celovcu teh vaj sploh nismo imeli, ker so se jih liberalni profesorji vstrašili menda tako, kakor h... č blagoslovljene vode.

Razgrajáč Wolf je to stvar spravlil letos tudi v državni zbor potom neke prav neslane interpelacije, katera je polna navadnih nemško-nacijonalnih čenč. Interpelacijo so podpisali tudi nemški nacionanci, med njimi sevó naši Korošci: Artur Lemiš, Werniš, Oraš, Gratzhofer, Dobernig. Čare-ta takrat ni bilo na Dunaju, drugače bi bil gotovo tudi podpisal.

Duhovne vaje za šolarje so torej Orašu in tovarišem na potu! Kaj se godi pri takih duhovnih vajah? Da nimajo nobenega političnega namena, je jasno; mladi ljudje se samo napeljujejo k dobri spovedi, na srce se jim polaga, naj so pridni, marljivi, ubogljivi, sploh čednostni! A taka vzgoja ni po volji mogočnega Oštinjaka v Dolih; on noče, da bi bila mladina pridna in vzorna, on ugovarja temu, on hoče, da se mladina vzgaja po receptu bivšega vodje Knapiča! In tak mož se imenuje — zastopnika koroških Slovencev!! Volilci, kaj pravite?

Nadvojvoda Fran Ferdinand — pokrovitelj katoliškega šolskega društva.

Iz lastnega nagiba je prevzel naš prestolonaslednik, vzorni nadvojvoda Fran Ferdinand, pokroviteljstvo katoliškega šolskega društva na Dunaju, katero šteje že nad 46.000 udov. Ko se je prišlo društveno predstojništvo dné 17. aprila nadvojvodi zahvalit, da je prevzel pokroviteljstvo, izjavil je prestolonaslednik v daljšem nagovoru: „Že dolgo sem z največjim zadovoljstvom zasledoval delovanje katoliškega šolskega društva, čegar domoljubno in versko delavnost priznavam in odobrujem, posebno v dobi protirimskega gibanja („Los von Rom“), ki je ob enem protiaustrijsko gibanje („Los von Oesterreich“), in ki se ne more nikdar zadostno pobijati. Katoliško šolsko društvo naj le dalje deluje v tem smislu, in uverjeno naj bo, da mu ne bom pokrovitelj samo po imenu, marveč z vso delavno silo; na razpolago sem društvu pri raznih vprašanjih in težkočah s svetom in dejanjem.“ — Konečno je izjavil visoki pokrovitelj, da se sme vse, kar je povedal predsedstvu, objaviti v javnih listih.

Vsi dobro misleči krogi so odločno izjavo prestolonaslednika sprejeli z največjo ra-

dostjo ter so srčno hvaležni, da se je na toliko odličnem mestu tako krepko obsodilo početje onih, ki z vsemi silami delujejo na razpad Avstrije! V kroge nasprotnikov pa, židovskih liberalcev kakor nemških nacionalcev, udarila je prestolonaslednikova izjava kakor strela iz jasnega neba. Napadajo prestolonaslednika na najnesramnejši način. Židovska „Neue Freie Presse“ je začela in za njo je udarila cela jata židovskih in nemško-nacionalnih listov — dol do celovških „Freie Stimmen“.

Da avstrijski prestolonaslednik obsoja gibanje, ki meri na razpad Avstrije, vzbuja pri teh ljudeh najhujši in najgrši odpor! Vsaka beseda o takem izdajalskem početju je odveč!

Koroški „patrijoti“ v državnem zboru.

Izjava prestolonaslednika je našla odmev tudi v državnem zboru. Nemški radikali in nacionalci, katerih početje je nadvojvoda tako dobro označil, niso mogli mirno spati, dokler se niso znosili nad njim v državnem zboru. Storili so to kar v prvi seji po veliki noči, dné 18. aprila. Nemška ljudska stranka je vložila interpelacijo na ministerkega predsednika, v kateri ga vprašuje, kaj hoče ob izjavi nadvojvode ukreniti. Podpisali so interpelacijo sevé tudi koroški poslanci: Gratzhofer, dr. Lemiš, Hinterhuber, Dobernig, Oraš, Werniš, Čare in Černik! No, ti podpisi kažejo naše poslance v pravi luči, le dobro naj si jih tudi ogledajo — volilci!

Z interpelacijo še ni bilo dosti in radikalec Herzog je predzno napadal nadvojvodo v nekem vprašanju do predsednika. Drugi nemški poslanci pa so klicali vmes tako ostudne in nesramne psovke, da jih niti navesti ne smemo! — Ministerski predsednik dr. Körber je takoj odgovoril na interpelacijo Nemcev, na kar je štajerski poslanec Malik predlagal, naj se o odgovoru dr. Körberja prične debata. Predlog je bil z glasovi desnice in kršče. socijalistov odklonjen, izmed Slovencev pa je dr. Tavčar glasoval za predlog!! Zoper predlog je glasovalo 149, za 106 poslancev. Za nemške radikale in za „proč od Rima“ ter „proč od Avstrije“, torej zoper nadvojvodo so glasovali koroški poslanci: Gratzhofer, Hinterhuber, Lemiš, Steinwender, Čare, Černik, Werniš. — Dobrnika in Oraša ni bilo v zbornici, drugače bi bila gotovo tudi za predlog. — Zapomniti si moramo, da je velikovski Gratzhofer za — „proč od Rima!“ Kmetje iz velikovške okolice pa si vzemite za geslo: „proč od takih klobučarjev!“

V Tinjah prosi Boga za duhovnika, — na Dunaju je za „proč od Rima“.

Za vedno moramo pibiti, da je poslanec okraja Celovec-Velikovec, Čare, priskočil pri tem značilnem glasovanju nemškimi radikalcem, tem zakletim nasprotnikom katoliške cerkve, naše cesarske hiše in avstrijske države, na pomoč!

Znano je, da Čare, ko je nastopil za kandidata, ni imel poguma, da bi bil javno nastopil kot kandidat in razložil svoj program. Nastopil ni na nobenem javnem shodu! Pač pa je po noči lazil okrog, kakor da bi bil imel slabo vest; po noči je zbiral svoje zveste pristaše in po noči so kovali svoje naklepe zoper nas. Kako častno je tako postopanje, vé vsakdo!

Prišel je Čare takrat tudi v Tinje. In tam, v nočni tmíni, je zagotavljal svoje poslušalce, da je tudi on veren katoličan, in da vsak dan prosi Boga, naj ga ne pusti umreti brez duhovnika! No, pot na Dunaj je dolga, kaj čuda, da marsikdo med vožnjo pozabi prejšnje zagotovilo, da pozabi na svojo dolžnost.

Na Dunaju Čare menda ne prosi več za duhovnika ob zadnji uri, tam se pridružuje tistim, glasuje za tiste, ki na vso sapo kričé: „Proč od Rima!“ — „Proč od Avstrije!“ Ni treba še dalje osvetljevati tega postopanja Čaretovega — doma in na Dunaju!

Čare je tudi predsednik c. k. kmetijske družbe koroške. Kot takemu se mu menda še posebej podá, da glasuje zoper c. k. vlado, od katere dobiva družba glavno podporo, in zoper — bodočega našega cesarja!

Čare je nastopil kot kandidat na poziv in zahtevo znane „višje strani“, ki je hotela s to kandidaturo zabraniti, da bi imeli koroški Slovenci na Dunaju svojega zastopnika. „Višja stran“ je potem tudi z vsemi silami in raznimi spletkami delala zanj, in tako je zmagal. Kaj pravi zdaj tista slavna „višja stran“ h postopanju in glasovanju njenega ljubega varovanca?

Za danes dosti o tem! Volilce in vse bralce pa nujno pozivljamo, naj dobro premislijo ta suha dejstva ter prav pridno primerjajo govorjenje in postopanje poslancev — doma pa na Dunaju!

„Kakor zašafajo Vaša gnada!“

Vsaka, tudi najmanjša stvar, ima v življenju svoj pomen. Majhna je čerka, a njen pomen je velik. Vse slovstvo, vsi spisi in knjige, dá, vsa

omika sloni na petindvajsetih črkah! Droben je prah, a brez pomena ni! Majhno je seme, a njega pomen znan je vsakemu razsodnemu človeku. Majhen je naš „Mir“; a ko bi vsi koroški Slovenci spoznali njegovo potrebo in njegov pomen! Če smo čitatelji slabe volje — tedaj je „Mir“ celo za nič. No, vsak ima drug ukus; a včasih imate, gospod urednik, res bolj slabo tinto. Vsak list pa postane zanimiv le po mnogovrstnih, zanimivih dopisih, a teh noben urednik ne more iz rokava tresti; tedaj dopisniki leni: „culpa mea“! Majhen, priprost bil je podlistek „Mirov“,*) katerega jedro sem si izbral za naslov tega dopisa; a izvrstno je označen v njem značaj mnogih ljudij v Slovincih sploh, posebno pa pri nas na Koroškem.

Národnjakov na Koroškem ni malo; a malo je požrtvovalnih. Slepírjev imamo pa na tisoče, kateri so vsak hip pripravljani podreti to, kar je národna požrtvovalnost dosegla. V dno duše ukoreninjeni greh teh tisočih je gospodarska in národna mlačnost; njih „poerbani“ greh pa sovraštvo vsega, kar je katoliško in slovensko. Ko bi Slovenci na Koroškem vendar enkrat začeli brati in misliti; a mnogim, žalibog premnogim, je „vse glih“, samo eno nočejo biti, namreč to, kar so, — Slovenci. V svojej sijajnej mlačnosti in malomarnosti obračajo svoje srce tiskaním vampirjem, da jim po svoji neugasljivi žeji pijejo kri in zraven ravnajo ž njimi kakor je zapovedoval „Géne Prhnéto“. A oni v svoji slepoti jim kličejo: „Kakor zašafajo Vaša gnada!“ Vse so pripravljene storiti v svojo škodo in da uničijo dela tistih, ki se res trudijo in stanovito delajo za zboljšanje stališča ubogega slovenskega národa, v prvi vrsti kmeta. Ko bi imeli ti „rodni in ne rodni“ naši nasprotniki več sape, ravnali bi z nami hujše kot so in še ravnajo „begi“ v Bosni s tamošnjimi kmeti.

In zopet jim zapoveduje „Géne“: „Fortšrit“ in „pildenga“ (omika) obstojita v tem, da se zasmehuje, zaničuje in črti vse, kar je katoliško, vse kar je slovensko; posebno pa v tem, da se javno, lažnjivo in podlo razkrivajo slabosti duhovnikov, in da se vsaki duhovnik imenuje vsaj: „črni far“. In zopet jih mnogo iz našega rodú zakliče: „Kakor zašafajo Vaša gnada!“ — Tako delajo tisti, ki niso samostalni možje, tisti ki delajo prostovoljno tlako našim gospodarskim in národním nasprotnikom, t. j. tistim, ki so od časa, ko so njih mogočezni s kruto silo v potu obraza naših očetov zidali si gradove na naših skalah, pa do danes naučili se samo dve slovenski besedi: „Daj še!“ Taki pokorni slugi so naši — nemškutarji. Pri večini teh ljudij je ves poper zastoj, kajti mislili niso nikdar, modrost imajo v najem in po centimetrih rastejo, če jih le kak „čivk“ pohvali. — Veliko je sicer poklicanih, a malo izvoljenih.

Dolžnost, sveta dolžnost vseh národnjakov, kateri ne iščejo in delajo za osebno čast, ampak za národa obstoj in rast, je torej v prvi vrsti: razširjanje dobrih knjig in časnikov; skrb, da ne ostanejo knjige v žepih in omarah, ampak v glavi. Dober časnik in dobra knjiga sta boljša kot sijajna zborovanja. Mati uspešnega zborovanja je branje dobrih knjig. — Krivo bi sodil, če bi hotel trditi, da manjka k temu delu volje nesebičnih národnjakov; pač pa bo jih veliko trdilo, da „uzrok leži v mošnji“. Kdor sodi stvar kakor je danes, ima prav; kdor pa si to zadevo ogleda tako, kakor bi biti mogla in morala, bo drugače trdil. Bede, uboštvá je res veliko med našim ljudstvom. Dá, toliko je bede med ljudstvom, kolikor je trdosrčnosti in sebičnosti med premožnimi in bogatimi. Naše gospodarsko življenje je sicer še v povojih; a res ni, da nimamo Slovinci sploh v nas toliko „zveneče moči“, kolikor je potrebujemo za strugo našega vsestranskega razvoja. Mi te moči sicer nimamo — a imajo jo drugi! Žalibože pa porabijo denarno moč ti, ki imajo po njih in nje večini, v svoje lastne, ozke namene. Le redkokedaj se posreči našim národním napravam, in redka je čast, pristetim biti tudi v vrsto dedičev po kakem bogatinu. Častne so — izjeme! Veliko bogatinov in premožnih oseb ne gospoduje nad njih denarjem, ampak narobe: denar je njihov gospodar! Klanjajo se „mamonu“, kakor bi v Prhnéjevi ponižnosti hoteli reči: „Kakor zašafajo Vaša gnada!“ V národne namene žrtvujejo pa le preradi toliko, kakor kak probujen dinar; ker národni so — do žepa! Iz izkušnje vemo, da dediči slovenskih národnjakov čestokrat obračajo vso njih denarno moč proti lastnemu národu. A temu je po večini kriva napačna vzgoja otrok in pa mogoče tudi mnenje, da sme bogat biti le tujec — Slovenc je uboga para. Potujčeni dediči pa mnogokrat — izjeme niso znane — kar naravnost napravljajo vislice za slovenske „Mardoheje“. V tem ni nikakoršnih stanovskih izjem; povsod imamo izkušnje! Naši bratje Čehi delajo v tem oziru vse drugače kot mi, zato pa tudi raste vkljub vsem oviram, vendar njih moč v domovini in njih vpliv v državi. Čehi in Bure mi Slovenci samo občudu-

*) Glej „Mir“ št. 2. t. l.

jemo in hvalimo, posnemati začeli jih pa bomo menda po — naši smrti.

Od kmetskega stanú se sploh ne more zahtevati velikih národnih žrtev — ubog je; a potov do národnega blagostanja je več in eno pot hodi lahko tudi kmet in sploh vsaki Slovenec. Ta pot je: **branje!** — „Le geslo to naj Tebe vodi: Preberi, premisli, presodi.“

Ko bi národ in v prvi vrsti kmet bral, bral, bral! A tega se brani, kakor mačka vode. Brez branja pa ni znanja. Izgovori: da ne zna, da nima časa brati in tako naprej, so jalovi — volje manjka in nič drugega! Trpel bode, kakor trpi, če ne prime za knjigo. Za plačevanje davkov in kazni ima časa dovolj, za učenje svojih pravic in zanj tako važnega političnega življenja, pa bi moral si čas na posodo jemati?

Sploh gre kmetom pač slabo; a vsega zla niso krivi drugi, tudi slabosti kmetov so veliko krive njih tužnega stanja. Tudi se ne more trditi, da se vsem kmetom brez izjeme slabo godi. V naših deželah imamo še vsaj nemalo krdelo premožnih kmetov. A tukaj dovolite da opomnim zopet na kmetsko slabost, katera je: sebičnost, in ni nič drugega, kakor hči nemarnosti v branju. Sebičnost je kuga kmetskega stanú. Nekaj sebičnosti ima sicer vsak človek; a pri kmetih opaža se v nepotrební meri in dolžnost premožnejših kmetov ja, da sestavijo „recept“ proti tej stanovske bolezni. Ta recept obstoji v splošnem spoznanju in poznanju stanu samega, njega pravic in dolžnostij. Boj proti sebičnosti je hud in dolgotrajen, a more se najuspešnejše vršiti le po nesebičnih možeh kmetskega stanú. In zopet sta knjiga in časnik najboljše orožje, katero naj premožni kmet v pouk drugim naroči in — plača. Izgovor, da mora vsaki kmet zase skrbeti, tukaj ne velja in bil bi zopet pojav sebičnosti. Sebičnežu denar ne gre iz rok, škoduje pa vendar celemu stanu in ljubše mu je, da sam škodo trpi, kakor bi drugemu na svoje stroške škodo odvrnil. Le sebičnosti odgovarja: „Kakor zašafajo Vaša gnada!“ Sebičnež je národen, dokler ima od národnosti dobiček! In takih národnjakov je na Koroškem več.

Še ene slabosti, katera mnogo denarja požre, omenim; ta je: tožarenje. Ne trdim, da se vse pravice dosežejo brez tožbe; a tožbe, ki so danes na dnevnem redu in ne dajo nobenih posebnih pravic, pač pa obema tožujočema se strankama denarne zaušnice, so kakor „puščanje krvi“ v našem národu. Te tožbe so: motenje v posesti in žaljenje časti. Kako: sta ti dve stvari nedotakljivi in važni, ravno tako piškavi, ničevi, dá, celo smešni so po večini povodi tem tožbam: Povod prvim je navadno trma in sebičnost, povod drugim pa preveč pijače. Z dobro besedo je taka tožba pri kraju in sovraštva med sosedi ni! Tako pa se mečejo desetaki v vodo. Ko bi dala vsaki tožitelj in zatoženec le polovico takega denarja v národne namene, izostalo bi veliko sovraštva med sosedi; a národ naš bi praznoval v kratkem času svoje vstajenje, — svojo veliko noč! Takih denarnih virov je v našem národu še več; da bi ljudstvo le ubogalo in ne kopalo več samo strug, po katerih se veliko denarja odtaka v morje uničenja, kjer je za vedno izgubljen. *Franjo.*

Dopisi.

Libuč. (Pohujšanje.) V Spodn. Libučah popravljali so na belo nedeljo železniški most v pohujšanje ljudem, ki so se tam zbirali k božji službi. Nedeljsko delo gotovo ni bilo potrebno, ker se vzlic popravljanju promet ni vstavil.

Železna Kapla. (Nabor. — Tepež) Dné 13. t. m. bil je nabor novincev v Železni Kapli. Potrjenih je bilo 29. Kakor je že od nekdaj, so pri takih priložnostih fantje jako glasni, prepevajo in vriskajo, seveda v prvi vrsti oni, ki niso bili potrjeni; drugi zopet, katerim še zvoní oni osodepolni „tauglich“ po ušesih, se jim pridružijo, hoteč se tako zopet razvedriti. Da se pri takih priložnostih tudi mnogo pije, je umevno, in da se tudi glave razbelijo, razume se ob sebi. Po gostilnah pridejo takrat fantje iz različnih krajev skupaj in tedaj je najlepša priložnost, da fantje pokažejo, kateri so močnejši. Tako so se tudi zgrabili pri Šumeju. Pri tem tepežu dobil je Trobejev hlapec mnogo ran na glavi. Letel je hitro k studentu, da si jih opere, potem pa k zdravniku, kjer se nezavesten zgrudi na tla. Ko ga je zdravnik sešil, djali so ga v kapelsko bolnišnico, a drugo jutro je šel že sam domu. Zaprtih je bilo zavoljo izgrediv več, tako, da že prostora niso imeli, kam bi jih djali. Tako burnega nabora že dolgo ni bilo več v Kapli. Obsojati se mora tako surovo početje mladih fantov, ki ne vedó drugače dati odduška svojim čutom, kakor da se stepejo in gredo potem z razbitimi glavami domu, a ko te zacelijo, pa v ječo ričet zobat. Ali bi ne bilo veliko lepše, če bi se zbrali in si zapeli lepo pošteno pesem, potem bi pa šli mirno domu; marsikterega bi potem ne bolela glava in ne težila vest.

Žitaravas. (Samomor.) V nedeljo 14. apr. se je obesil v gozdu Tobejčev Peter, že čez 60 let star. Mož je bil slaboumen.

Spod. Dravograd. (Nov sejem.) Deželna vlada je z odlokom od dne 14. aprila t. l., št. 5937, dovolila, da se sme tú na Gregorjev dan, 9. maja, vršiti sejem. Kadar je ta dan nedelja, je sejem v pondeljek. Naš trg ima sedaj 5 letnih sejmov.

Škoflje. (Volitev župana.) Po dolgem čakanju se je dne 9. t. m. vendar enkrat vršila volitev župana. Izvoljen je bil za župana vrli našinec Matija Koban p. d. Rajnar. Bivši, zaslužni g. župan Toč izvolitve ni več hotel sprejeti. Svetovalci so: Jože Toč p. d. Brun (prejšnji župan); Jak. Perdaber p. d. Žederman; J. Maierhofer p. d. Krajnc. V šolski svet so izvoljeni Miha Obilčnik p. d. Vidrih; J. Čeber p. d. Lampl; J. Aleš p. d. Požaričnik; J. Sima p. d. Nanušnik in iz št. Ilja p. d. Čudnik in Borkin. — Vsi imenovani pripadajo slovenski stranki.

Rožek. (Sejem.) Kakor stoji v koledarju, bi imel dne 17. aprila tukaj biti sejem! Občinski sluga je to tudi javno oznanjal, in uspeh je bil, da se je priglasila — jedna krava! Ta in pa drog, na katerem je bila roka z mečem, sta pričala, da je nekaj bil ta dan dobro obiskan sejem, kateri se je pa po nemarnosti zdaj čisto opustil.

Gozdanje. (Zopet volitev.) V soboto 13. aprila smo zopet imeli občinsko volitev in sicer za tretji razred, ker je slavna c. k. deželna vlada volitev v tem razredu razveljavila. Zavrgla je jeden slovenski glas in tako se je volitev morala še enkrat vršiti! Zaradi tega glasú je že pred prvo volitvijo reklamirala naša stranka; gospodje so torej že takrat imeli priložnost, razmišljati o njem, a še le po končani volitvi je slavna deželna vlada srečno našla dlako v jajcu, in tako smo morali še enkrat voliti! Druga volitev je imela za nas nesrečen izid. Z nesramnim silnim pritiskom se je nasprotnikom posrečilo, da so tokrat zmagali. A zmagali so le z nezasišano krivico. Volilna komisija je bila sestavljena od samih nasprotnikov. Bil je sicer navzoč tudi vladni komisar, konceptni praktikant, Artur vitez Laszowski iz Beljaka, a ta se za nezakonito postopanje nasprotnikov ni kar nič zmenil, marveč je izjavil, da se v volitev noče mešati, ter je navzoč samo kot „priča“ (!), da bo po tem poročal c. k. okr. glavarstvu. No „priča“ bi lahko dobili tudi tukaj dosti in ni je bilo treba še le iz Beljaka! Mi si predstavljamo nalogo vladnega komisarja pač povsem drugače. Po naši misli ima on dolžnost, čuvati nad tem, da se volitev postavno vrši, a tega ni storil. C. k. deželna vlada je sicer zavrgla jeden slovenski glas, a volilnega imenika ni popravila, dasi je bil nepostavno sestavljen. Tako je prišlo, da trije slovenski volilci niso smeli voliti, ker so bili napačno vpisani v volilni imenik. Učitelj je volil v 3. razredu, dasi v tem razredu nima volilne pravice! Nasprotniki so naša pooblastila samolastno zavrgli, priznali le svoja, dasi niso bila postavna. Komisar — se za vse to ni zmenil! Tako se je nasprotnikom posrečilo z 59 glasovi zmagati, mi smo dobili 48 glasov. Da bi se bilo volilo postavno, morala bi biti zmaga naša! A tako je zmagala nesramnost, nepostavnost! Seveda se je od naše strani zoper volitev vložil protest; deželna vlada bo torej še enkrat imela priložnost, pečati se z našo volitvijo; bomo videli, kaj poročete sedaj! — Nasprotniki so sedaj zmage své kar pijani, kakor kaže njih divji dopis v „Bauernzeitung“-i. Uverjeni naj bodo, da jim odgovora ne ostanemo dolžni.

Loče. (Pošta.) Pri naši pošti imamo beležiti lep napredek, ker smo dobili poštnega sela, ki raznaša pisma po vaseh: Trojca, Ratnica, Zgoranje in Spodnje Rute, Ovčena, Zgoranje in Spodnje Dobje ter Bače. Od 1. maja do 1. oktobra obhodi sel te vasi vsaki dan, po zimi pa šestkrat na teden.

Novičar.

Na Koroškem.

Č. o. Henrik Heggen S. J. †. Po daljšem bolehanju je dne 16. t. m. v celovškem duhovnem semenišču umrl bogoslovni profesor, č. g. o. Henrik Heggen, star 59 let. Pokojnik je bil rojen 14. okt. 1842 v Waldfechtu na Pruskem; svoje nauke je dovršil v Inomostu in Rimu; l. 1868. je vstopil v Jezusovo družbo, dne 22. jan. 1871 je bil posvečen v mašnika. Deloval je na raznih krajih, nazadnje od l. 1889. kot profesor v tukajšnjem duhovnem semenišču. Bivši učenci ga bodo ohranili v hvaležnem spominu. Pogreb se je vršil dne 18. apr. ob obilni udeležbi zlasti duhovnikov. Pokojniku naj sveti večna luč!

Priloga. Današnji številki je priložena prošnja tukajšnjega mestnega župnijskega urada sv. Ilja. Prošnjo svojim bralcem najtoleje priporočamo.

Gozdni požari. Zavrhom je dne 15. apr. posestniku S. Vurcarju p. d. Humniku pogorel en

oral gozda. Kako je ogenj nastal, se ne vé. — Posestniku Lampichlerju v Dobu pri Kotmarivasi je dne 8. apr. pogorelo 57 arov gozda. Škode je 400 kron.

Duhovske zadeve. Do 24. maja je razpisana župnija Osoje. — Vojaški škof, dr. K. Belopotocki, se je dne 21. apr. mudil v Celovcu, da pregleda tukajšnji vojaški duhovni urad. Božjo službo za vojake je imel v cerkvi benediktincev. — Č. g. Fr. Ks. Meško, provizor v Grebinskem Kloštru, je prestavljen v št. Danijel nad Pliberkom.

Osebnosti. Dne 21. apr. je po dolgem bolehanju umrl bivši dolgoletni urednik uradne „Celovčanke“, dr. Otto Gross, star 59 let. — Dne 13. t. m. je nanagloma umrl bivši dolgoletni hišnik v korarski hiši, Val. Kolina, star 65 let. Zadel ga je kap in bil je takoj mrtev. — Poveljnik orožnikov na Koroškem, oberstlajtnant L. Konšek, je prestavljen v Inomost. Na njegovo mesto pride major F. Košak iz Lvova. — Prestavljen je učitelj g. J. Peterka iz Gorij v Gosposvetu.

Drobiž. Letošnja javna tombola v Celovcu je prinesla 1654 kron dobička. — Dva otroka umorila je v Macelnovi vasi blizu Milštata 42letna gostača Marija Aprisnig. Dne 22. marca t. l. je zadušila svoje novorojeno dete. Ko so jo prijeli, je priznala, da je ravno isto storila še pred 12 leti.

Po slovenskih deželah.

Ciril-Metodove družbe občni zbor se bode letos vršil dne 8. avgusta v Mariboru.

Slovanske delavce sedaj kar trumoma izganjajo iz Nemčije. Slovanske delavce, ki pridejo na Nemško iskat dela, takoj izženejo ter jih preko Češkega pošljejo po odgonu domov. Zadnjič so kar 71 delavcev iz Hercegovine poslali po tej poti v domovino. Isto se je zgodilo delavcem iz Kranjskega, Istre, dalmacije in Hrvaške. — Za slovenske delavce torej v „rajhu“ ni prostora. Odganjajo jih brez povoda, a slavna naša vlada zanje ne gane niti mazinca! Pač pa mirno gleda, kako se pri nas povsod vsiljujejo laški zidarji, in kako delajo prusovski pastori za „roč od Rima“ in „roč od Avstrije“.

Romanje v Lurd priredé letos Slovenci in Hrvatje. Priglasiti se je do koncem aprila pri g. župniku Seigerschmiedu v Zagrebu.

Križem sveta.

VIII. mednarodni shod proti alkoholizmu (žganjepitju) se je vršil minuli teden na Dunaju. Zborovanje je otvoril ministerski predsednik dr. pl. Köber imenom vlade. Ruskega carja sta zastopala dva odposlanca; tudi francoska, švicarska, belgijska, danska, nizozemska, norveška in švedska vlada so bile zastopane. Kongres je imel osem sej, na katerih je bilo 60 predavanj. Govorniki so z vseh strani obdelovali škodljivi vpliv žganjepitja. Parokrat je prišlo tudi do burnih prizorov. Kaj bo govorjenje pomagalo, — bomo videli!

Naša nervozna doba, ki jej tolikanj očitajo kot taki, vendar-le tudi sama po sebi proizvajajo pomočke, da oblažuje izmučno drvenje in vrvenje za zaslužkom s skrbnejšo hranitvijo, ki pospešuje zdravje ter tako ljudstvu zvišuje občno blaginjo in moč. Tem pomočkom je treba najprej pristevati Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Ta se je v zdravstvenem oziru izkazala za jako blagodejno primes zrnati kavi; ob enem pa omogočuje ob istih troških uporabo boljše vrstne pijače, s čemur se bistveno plemenituje okus vsakdanje kavine pijače. Kjer pa je treba gledati na večji prihranek, daje Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tudi brez znate kave prijetno, jako prijačo pijačo. Sama na sebi ima namreč okus znate kave, ki jej ga po Kathreinerjevem izdelnem načinu daje izvleček iz kavine rastline. Lahko prebavna je, krvotvorna in redilna; v obče jo zdravniki priporočajo ženskam in otrokom, tako tudi onim, ki jim je sploh prepovedana znata kava. Nobena gospodinja in mati naj ne odlašá več uporabljati to pristno rodbinsko kavo; samo pazi naj pri nakupovanju natančno na izvorne zavoje z varstveno znamko „župnik Kneipp“ in imenom „Kathreiner“.

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

1. Sprejemanje volne. Lani smo začeli sprejemati v zadrugi tudi volno; pozneje smo se obrnili na par tovarn, ali bi nam ne hoteli volno zdelati v „loden“. Tovarne so nam odgovorile, da volne v obdelovanje ne sprejmejo, da pa je vetrinjska tovarna pripravljena, nam volno zamenjati za loden in sukno. Ker od vetrinjske tovarne izdelano blago slovi na daleč kot izvrstno, poskusili bomo priti s to tovarno tako v zvezo, da ji bomo pošiljali volno in da bomo od nje jemali blago za obleko. Da se bo zadruga tega blaga tudi iznebila, se bo odslej volna sploh le še proti zamenji za blago sprejemala in ne drugače. Zadruga za denar volne ne bo več jemala, ker se je znebiti ne more, če ne stopi s tovarnami v protiračun.

Gospodarji, ki redijo ovce, naj torej volno prinesejo, kedar potrebujejo obleke, potem pa naj bodo prepričani, da dobé v zadrugi blago po tisti ceni, kot v tovarni; predložil se bo zadrugi tovarniški cenik, da bodo sami videli, kako se ravna.

Vemo, da ljudje dostikrat potrebujejo denar in ne obleko; a ne moremo jim pomagati, ker za-

druga ne more izdajati denarja za blago, ki se drugače prodati ne dá.

Volna se pač danes ne prodaja več tako lahko, kot nekaj: saj nikdo ne kupi več priprostega klobuka in že hlapci bi se najrajše oblačili le v fin „kamgarn“. Vsled tega se pa tudi tovarne branijo trde domače naše volne.

Vetrinjska tovarna nam je zaradi sprejemanja naročila, da mora biti volna dobro izprana in da mora biti dolga. Nekateri kmetje ovce večkrat strižejo; meso takim ovcam sicer bolj raste, a volna je za nič, ker nit iz take kratke volne ne drži. Take kratke volne torej v zadrugo ni treba nositi, ker ni za drugo rabo kot za koče, in se plačuje kilo po 30 krajcarjev ali 60 vinarjev. Vrh tega imajo stare ovce vso resasto volno, taka je za $\frac{3}{8}$ cene manj vredna, kot mehka volna zdravih mladih živalij.

Naročili smo si iz tovarne vzorce, da si bo lahko vsakteri sam cenil svojo volno in ne bo mislil, da je njegova najboljša. Ker pa nimajo vse ovce enako volno, bo se priporočalo, če kmet že doma loči lepo od slabe volne ter blago ločeno prinese v zadrugo. Komur tako zamenjanje ni po volji, naj nese volno, kamor koli mu drago. Zadruga bo skušala ljudem kolikor mogoče ustreči, v lastno škodo pa ne more delati.

2. Žitni promet v Velikovecu. Kmetje imajo letos jako malo kaj prodati; iz ravnine v skladišče zdaj ne pride ničesar več. Gorjanci so do zdaj pa še le malo kaj vozili. Lani so ti-le v zadrugo dovažali veliko ovsa, letos ko oves v ceni tako hitro raste, prodali so svoj oves večinoma na druge strani, in še zadnje srede, ko ga je zadruga plačevala po 14 kron metrični stot, prodajal se je prekupcem po 13 kron! Prekupci stojé v Velikovecu kar sredi ceste in kmetov takorekoč ne pusté mimo. Zadrugi je to vse eno, a ker se ne spleča, da bi zdaj vsako sredo stal g. zadrugi blagajnik z enim delavcem v velikovškem hramu ter čakal tam kmetov, ki jih ni, se bo hram v Velikovecu v treh tednih popolnoma zaprl. Kdor hoče pozneje še kaj oddati zadrugi, naj žito pripelje neposredno v Sinčovas, kdor pa noče tja voziti, naj pripelje popred v Velikovec.

Kmetje iz gorá so letos z deteljo trg zamudili. Mlatite deteljo drugokrat takoj pri prvem mrazu in ne še le na pomlad. Zadruga je pisala in ponujala zdaj deteljo na razne strani, a termin je že prepozen. Zadujo sredo so prekupci kupovali deteljo v Velikovecu po 40 kron! Zadrugi, ki imajo tudi še detelje, se priporoča, da blaga po tako nizki ceni ne prodajajo. Naj deteljo pametneje dajo v zadrugo skladišče hraniti, zadruga jim bo na blago 40 kron na kvintal posodila denarja in bo vsako vrečo zaznamovala, tako, da vsaki prihodnje zimo s svojim blagom lahko zopet razpolaga in jo prodá boljše.

Opominjamo pa, da od kmetov, ki so drugo žito vozili drugam, zadruga tudi detelje v shrambo ne bo jemala. Zadruga se bo vsikdar veselila, če kmetje blago prodajajo kolikor mogoče dobro, to pa ne more biti, da bi se v zadrugo vozilo samo tisto, kar se drugod težko prodá, ali sploh ne dá prodati.

3. Semena. Zopet opozarjamo posestnike, naj si naročujejo semena po zadrugi. Zadruga vam jo bo dala veliko ceneje in veliko boljše kvaliteto, kot jo kupujete sicer. Kako naš kmet semena kupuje, en zgled: Zadnje sredo je nekdo kupil 15 kgr. konopnega semena za 8 kron, — vredno je pa ne celo 4 krone!

Prinašali so zadnje tedne ljudje v zadrugo n. pr. tudi lucerno, in sicer smetno slabo blago, ter tirjali zanj 25% več, kot stane izborno čisto seme od kmetijske družbe, ki se dobi po originalni ceni tudi v zadrugi.

Minula bodo pač še mnoga leta, predno bo večina kmetov umela, kaj je zadruga. In dotlej moramo z ljudmi potrpeti, in prijatelji zadruga morajo potrpeti z njo, če jim ne more povsod tako ustreči, kakor bi odbor želel in kakor bi radi zadrugi zadržniki.

4. Kruha ni! V mnogih hišah letos za kruh ne bo rži, ker lani rž ni obrodila. Zadrugi bodo dobili v zadrugi rž po najnižji ceni, a ne na posojilo, marveč le za gotov denar. Vsak kmet vé, koliko je bo potreboval, naj se pravočasno pri zadrugi oglasi; pozneje je ne bo več dobiti. Zadruga je sklenila kupčijo za rž že v jeseni in jo ima zato ceneje v rokah, kakor se dá zdaj kupiti. Kedar bo naročeno blago razprodano, ga zadruga letos ne bo več naročevala.

Gospodarske stvari.

Padanje žitnih cen. Leta 1880. je veljalo meterski cent pšenice 12 gld. 60 kr., rži 9 gld., ječmena 10 gld. 40 kr., ovsa 7 gld. 30 kr.; leta 1885. pa meterski cent pšenice 11 gld., rži 8 gld. 80 kr., ječmena 10 gld. 40 kr., ovsa 7 gld. 40 kr.; 1890. leta je veljal meterski cent pšenice 8 gld.

80 kr., rži 8 gld. 20 kr., ječmena 9 gld. 20 kr. in ovsu 6 gld. 70 kr.; 1894. leta je pa veljal meterski cent pšenice 7 gld. 60 kr., rži 6 gld., ječmena 9 gld. in ovsu 6 gld. 80 kr. In zdaj?

Mlekarstvo in mlekarke zadruga. Slovanski narod je že od pradavna poznat kot narod, ki se je mnogo pečal s poljedelstvom. Mnogo njegovih odrastkov (Rusov, Srbov, Hrvatov) je živelo do zadnjega, najnovejšega časa v zadrugah in to radi tega, da se more z ene strani lažje ubraniti sovražnemu pritisku, z druge pa, da je toliko več družinskih udov za delo, od katerih je bilo vsakomu odkazano njegovo opravilo. Doker so ti narodiči živeli v zadrugah, so lepo napredovali v poljedelstvu, ko pa so jele zadruga razpadati in se je zadržno premoženje porazdelilo na veliko delov, je dosledno nazadovalo tudi gospodarstvo.

Neko sliko takih zadrug najdemo še danes na otoku Čresu (Cherso), kjer škofuje naš odlični rojak dr. Anton Mahnič. In kjerkoli naletimo na kako tako družino, ki živi po načinu starih zadrug, vidimo, da je najbogatejša in najmočnejša v okolici. In to je tudi popolnoma naravno: več očíj več vidi, a več ljudi več premore. Dokler so v večjem številu obstajale take zadruga, je lepo napredovala tudi živinoreja; po prestanku zadrug, jela je propadati v mnogih krajih tudi živinoreja in z žalostjo moramo reči, da je prišlo marsikje v tem oziru tako daleč, da se domala niti govoriti ne more o umni živinoreji.

Rekel sem, z žalostjo, in to ne brez razloga, zakaj ravno živinoreja je najboljši dokaz, koliko je kak narod napredoval. (Konec sledi.)

Tržne cene.

V Celovcu, dné 18. aprila 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	10	12	62	— bik
rž	10	—	12	50	— pitana vola
ječmen . . .	9	30	11	62	36 vprežnih volov
oves	5	30	6	62	2 junca
turšica . . .	7	77	9	71	65 krav
pšeno	14	—	17	50	1 telica
fižol	11	52	14	40	— pitanih svinj
krompir . . .	1	60	2	60	200 prascev
leča	11	—	13	75	
ajda	7	30	9	20	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 270 K do 290 K, krave po 110 K do 266 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 40 v do 8 K — v, kisló seno po 5 K 20 v do 6 K 20 v, slama po 4 K 60 v do 6 K — v.

Promet je bil srednji.

Velikovec, dné 17. aprila. Prignali so: 252 volov, 76 krav, 11 telic, 5 telet. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 54 do 60 kron za meterski cent žive vage. 98 ovc, 45 svinj, 2 kozi. Promet je bil dober. Kupci iz Tirolskega. Po ovcah in svinjah se je zelo popraševalo. Visoke cene.

Št. Vid ob Glini, dné 15. aprila. Prignalo se je 400 konj in 450 repov goveje živine, največ pitanih volov. Obisk dober, kupčija živahna, cene dobre. Mnogo tujih kupcev.

Sejmovi meseca maja. Dné 1. Libelče, Železna Kapla; 3. Št. Andraž; 4. Podkloster, Labud; 6. Črna; 9. Spodnji Dravograd; 20. Grebinj; Celovec, Naborjet, Šmihel nad Pliberkom; 21. Svinec; 23. Št. Pavel; 25. Kotlje; 28. Dobrlavas, 29. Beljak.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Rožek. Dné 1. maja, ob 11. uri, Kovačeva bajta na Bistrici, vl. št. 89, d. ob. Št. Jakob. Cena 1728 kron, najnižja ponudba 1153 kron.

Velikovec. Dné 4. maja ob 10. uri p. d. Šeflerjeva kmetija, vl. št. 40, d. ob. Lom. Cena 4774 kron, najnižja ponudba 3329 kron.

Beljak. Dné 1. maja ob 9. uri, p. d. Trupejeva bajta v Vinarah, vl. št. 76, d. ob. Pešče. Cena 994 kron, najnižja ponudba 662 kron.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Črni ima svoj letni občni zbor v nedeljo dné 28. aprila t. l. ob 1. uri popoldne v gostilni pri Matevžu s sledečim vspeedom: 1. Pregled in odobrenje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev odbora. 4. Razni nasveti. Ako bi ob do- ločeni uri ne prišlo dosti zadržnikov, se ob 2. uri istega dné vrši občni zbor brez ozira na število udeležencev.

Načelníštvo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zilsko Bi- strico in župnijo Vrata priredi v nedeljo dné 5. maja 1901, ob 3. uri popoldne, letni občni zbor pri Než- manu na Bistrici hiš. št. 79. po sledečem vspeodu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govori. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev zastop- nikov k veliki skupščini. 6. Pobiranje letnih doneskov in vpisovanje novih udov. — Po zborovanju prosta zabava in petje. K temu shodu prijazno vabi vse zavedne Slovence in Slovenke

odbor.

Loterijske številke od 20. aprila 1901.

Linc	77	47	72	10	39
Trst	74	34	28	7	19

NAZNANILA.

Zdravišče z vodo v Jezerci (Seebach)

nad Vetrinjem pri Celovcu.

Ustanovitelj: župnik dr. Ivan Amschl; zdravnik: U. med. dr. Karol Blumenthal; od raj. prelata Kneippa izučeni sluga. Krasna, mirna, brezprašna, gorasta lega, lepi sprehodi. $\frac{3}{4}$ ure do vrbskega jezera, $1\frac{1}{2}$ ure do Celovca, vsaki dan dvakrat pošta. Lepe, čedne izbe, izvrstna kuhinja, in le natorna pijača ter nizke cene. Do zdaj prav lepi zdrav- stveni uspehi. Otvori se 1. majnika in sklene 15. oktobra vsakega leta.

Za mesec maj

ŠMARNICE

Mariji, majnika kraljici

v venec splel

Martin Jurkovič,

kn. škof. duh. svet. in župnik pri sv. Petru poleg Maribora.

31 premišljevanj za Marijini mesec v ljubki domači besedi. Marijine prelepe čednosti se priporočajo v podobah zalih cvetic, da si jih Marijini častilci ložje zapomnijo in raje posnemajo.

Broširana knjiga 80 vin. Vez v platnu 1 krono 30 vin. Vez v usnji 1 krono 60 vin. Poština 10 vin. Razpošilja se le proti predplačilu.

Prodaja

tiskarna Sv. Cirila v Mariboru.

Gregor Sternig,

krojaški mojster v Celovcu,

mesni trg (Fleischplatz) šte. 5,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo finega an- gleskega kakor domačega blaga. Ker je blago kupljeno z ugodnimi pogoji, more obleke izdelovati za najnižje cene. Kolari za gg. duhovnike so v raznih oblikah v zalogi.

Za obilna naročila se priporoča

zgornji.

Občinam na Koroškem

s tem uljudno naznanjamo, da je podpisana tiskarna, vstrežaje želji raznih slovenskih občinskih predstoj- ništev na Koroškem, založila več dvojezičnih slovensko-nemških tiskovin, in sicer:

Dovoljenje za godbo,
folio, 100 komadov 1 krono 60 vin.

Živinoogledni zapisnik,
folio, cele pole s poprečnimi črtami, 50 pol 2 kroni.

Živinoogledni list,
4^o, 100 komadov 1 krona 20 vin.

Domovinski list,
folio, 50 komadov 1 krona 20 vin.

Prejemni list,

4^o, 100 komadov 1 krona 60 vin.

Poziv gledé tožb,
4^o, 100 komadov 1 krono 20 vin.

Poziv gledé opravičenj,
4^o, 100 komadov 1 krona 20 vin.

Za obila naročila se priporoča
tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Malo posestvo

v Svetni vesi hiš. št. 14. se dá v najem. Na- tanjčeneje se izvé pri posestniku Lovrencu Za- blatniku v Št. Rupertu pri Celovcu hiš. št. 70.

Istrski teran.

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino istrskega terana, katerega želi preje nego nastopi vročina prodati.

P. n. g. trgovci in gostilničarji se opo- zarjajo, da dobé pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

Istrska vinarska zadruga,
Pulj (Pola — Istra).

Iščéjo se prekuovalci.

Patentovane

ročne in nahrbtne škropilnice za zvepljanje,

delujoče na eno in dve strani.

Patentovani stroji za pokončevanje peronospere najnovejših sestavov.

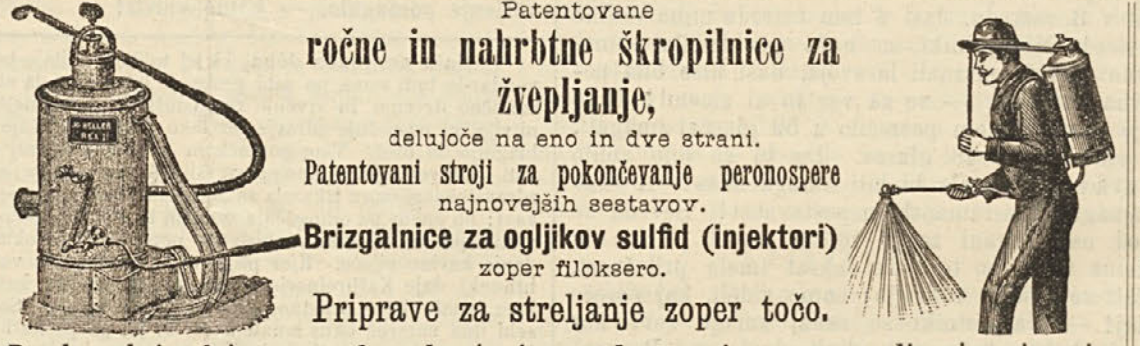
Brizgalnice za ogljikov sulfid (injektorji) zoper filoksero.

Priprave za streljanje zoper točo.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje- in vinorejo pošilja za najnižje tovarniške cene

IG. HELLER, DUNAJ II., Praterstrasse 49.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.



Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, katere se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za aceten-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.